

The given recognition and explanation of the term “historical and ethnographic work” according to its versatility and deepness go to the descriptive analysis of some aspects ignoring the basic features of this phenomenon in pedagogy.

The definition “historical and ethnographic work” is a derivative from the wide term “historical ethnography” and means organized and controlled by teachers work with children aimed at exploring, saving and reproduction of historical heritage of native land and being a part of tourist and ethnography work in out-of-school establishments.

The author of the article proposes to define the historical and ethnographic work in the out-of-school system of education as universal, complex method of upbringing and education in the process of active cognition and researching the certain territory of treaties over time.

Key words: *theoretical principles, out-of-school education, out-of-school system, out-of-school establishments, historical and ethnographic work, historical country-study, tourist and ethnographic work.*

УДК 82-343:17.022.1:177.63:7.045

Лариса Рубан

Київський національний університет
імені Тараса Шевченка

ORCID ID 0000-0001-5539-931X

DOI 10.24139/2312-5993/2018.02/044-052

ФЕНОМЕН ЦИКЛУ ДИТЯЧИХ КАЗОК СЕРГІЯ КОЗЛОВА

У статті розглянуто основний феномен циклу дитячих казок Сергія Козлова, в основі якого розкриття внутрішнього світу головних героїв та їх гуманістичного потенціалу. Для досягнення поставленої мети застосовувалися переважно теоретичні методи дослідження. Відзначено, що С. Козлов майстерно передає глибокі внутрішні переживання героїв своїх казок, розкриває їх взаємовідносини, що ґрунтуються на почуттях дружби, поваги, взаємодопомоги, піклування тощо. Герої казок С. Козлова сповнені оптимізму, радості, любові до життя, вони вміють фантазувати, мріяти і бачити прекрасне, навіть у звичайних речах. Підкреслено, що художня майстерність автора досягається шляхом використання епітетів, метафор, уособлень, алегорій, якими пронизані всі казки.

Ключові слова: *казка, гуманістичний потенціал, дружба, повага, взаємодопомога, епітет, метафора, уособлення, алегорія, внутрішні переживання.*

Постановка проблеми. З сивої давнини казка відіграє особливу роль у формуванні світогляду людини, оскільки допомагає їй сприймати інформацію про навколишній світ і є невід'ємною частиною її буття. З покоління в покоління казка передає мудрість, життєві цінності та досвід. За словами видатного науковця М. Лещенко: «Казковий світ магічно впливає на дитину, манить таємницями, чудесами, чародійством. Діти з радістю подорожують в уявному, нереальному світі, активно діють у ньому, творчо трансформують, перетворюють його. За допомогою казок

вони отримують знання про довкілля, про взаємостосунки людей, проблеми, які зустрічаються в житті» [4, 121].

Серед різноманіття казкових історій, притч, міфів зарубіжних і вітчизняних письменників та казкарів, одними з найулюбленіших казок як для малюків, так і дорослих залишаються казки Сергія Козлова (1939–2010 рр.). Найбільшою популярністю користується цикл його казок «Про Їжачка і Ведмедика». Незважаючи на те, що в цих казках ми зустрічаємося зі звичними для нас героями – Їжачком, Ведмедиком, Зайцем, Білочкою, у їх монологів та роздумах відчувається глибина сприйняття світу, що надає казкам філософського змісту. О. Зубенко підкреслює, що: «Філософська казка вчить дитину та дорослого, що світ побудований доволі не просто, і потрібно навчитися розрізняти добро і зло, справедливість і несправедливість, сміливість і боягузтво, щедрість і жадібність, жорстокість і співчуття. Людина в такому непростому світі не має права здаватися, вона повинна прагнути змінити навколишнє на краще, які б перешкоди не ставали на її шляху» [1, 60].

Описуючи пригоди своїх героїв, С. Козлов майстерно передає їх глибокі внутрішні переживання, взаємовідносини, які ґрунтуються на важливих для суспільства почуттях дружби, поваги, взаємодопомоги, піклування тощо.

Аналіз актуальних досліджень. Феномен казки як одного з найцікавіших видів усної народної творчості широко висвітлено в наукових працях багатьох учених світу. Різні аспекти казки окреслені у працях відомих зарубіжних і вітчизняних філологів, психологів і педагогів. Серед них: Е. Фромм, Е. Берн, Е. Гарднер, А. Менегетті, Р. Азовцева, Т. Грабенко, Л. Брауде, В. Пропп, М. Липовецький, М. Осоріна, А. Осипова, Е. Петрова, Н. Пезешкіан, Т. Зінкевич-Євстігнеєва, Л. Виготський, В. Сухомлинський, М. Лещенко, Л. Терлецька, Н. Цибуля, Н. Некрасова та інші. Відомі психотерапевти З. Фрейд, О. Ранк, К. Юнг та інші досліджували, яким чином казка впливає на психіку людини. Незважаючи на інтерес читачів до казок С. Козлова, які часто називають філософськими й гуманістичними, його творчість не стала предметом широкої зацікавленості науковців. Ґрунтовною працею, яка присвячена дослідженню творчості С. Козлова, є праця А. Тіхомірової [9]. Інтертекстуальний потенціал казки С. Козлова «Їжачок у тумані» визначений у праці С. Фокіної [10]. Праця О. Зубенко присвячена російській філософській казці кінця ХХ століття, у якій авторка аналізує казки С. Козлова [1].

Мета статті – науково обґрунтувати феномен циклу дитячих казок С. Козлова, взявши за основу наукового аналізу методи розкриття внутрішнього світу героїв.

Методи дослідження. Для досягнення поставленої мети застосовувалися переважно теоретичні методи дослідження: вивчення, аналіз та узагальнення спеціальної психолого-педагогічної літератури з метою виявлення стану досліджуваної проблеми.

Виклад основного матеріалу. Згідно з даними, викладеними на сайті пам'яті письменника, Козлов Сергій Григорович народився 22 серпня 1939 року [8; 2]. Він є автором казок, віршів, п'єс, сценаріїв до дитячих мультфільмів, поетичних творів для дітей і дорослих.

Упродовж життя С. Козлов з великим натхненням писав різні твори для дітей. За його словами: «Пишу для дітей, оскільки вони – не захоплені повсякденними турботами та метушнею і, значить, найвільніші люди на землі» [8].

С. Козлов був надзвичайно талановитою й відданою своїй справі особистістю. За мотивами його казок побачило світ понад 20 мультфільмів, які отримали низку винагород. Серед них: «Як левеня і черепаха співали пісню», «Їжачок у тумані», «Трям! Доброго дня!» та інші. Варто підкреслити, що мультфільм «Їжачок в тумані» одержав низку премій та призів. Так, мультфільм удостоєний Державної премії СРСР за 1979 рік та отримав 18 золотих призів на міжнародних фестивалях. Вагомим є те, що Японія назвала «Їжачок у тумані» «кращим мультфільмом усіх часів і народів» [8].

Не викликає сумніву й той факт, що ім'я С. Козлова та його книги знайомі читачам далеко за межами пострадянського простору. Доказом цього є мови, якими перекладені книги С. Козлова. Серед них: польська, чеська, німецька, фінська, іспанська, французька, японська, данська, норвезька, португальська, корейська, шведська [8]. У мережі Інтернет ми знайшли окремі казки С. Козлова в перекладі українською мовою [6; 7].

Прихильники творчості С. Козлова створили сайт пам'яті письменника (<http://www.kozlov-sergey.ru/index/0-2>), де кожен бажаючий може ознайомитися з його біографією, статтями, у яких висвітлено різні точки зору щодо творчості письменника, філософські роздуми дітей різного віку, їхнє рукоділля, малюнки, присвячені героям казок автора тощо.

Казки С. Козлова варто розглядати у трьох аспектах: педагогічному, психологічному та філософському. Зміст циклу казок «Про Їжачка і Ведмедика» сповнений позитивними рисами героїв, які допомагають дітям навчитися жити в соціумі, налагодити стосунки з однолітками, старшими людьми, виховати любов до природи, мистецтва, навчитися фантазувати й вірити у здійснення заповітних мрій. Психологічний аспект цих казок дозволяє допомогти виховати в дитині співчуття, бажання допомогти, співпереживання, сформувати моральні й естетичні якості дитини.

На нашу думку, казки С. Козлова привертають увагу читачів як малих, так і дорослих, тим, що головні герої циклу казок «Про Їжачка і Ведмедика», здавалося б, по-дитячому торкаються досить глибоких філософських, життєстверджувальних, гуманістичних тем. Письменник не повчає читачів як жити, він завуальовано показує їм як жити, користуючись красою взаємовідносин героїв. Крім того, автор майстерно показує можливості вирішення проблем у звичних життєвих ситуаціях.

Герої казок С. Козлова допитливі, життєрадісні, добрі. Вони, з одного боку, наївно дивляться на світ, а з іншого – вдаються до досить серйозних дорослих тем. Так, герої казок С. Козлова змушують читача задуматися про сутність добра, дружби, краси, взаємодопомоги, підтримки і навіть смерті. На перший погляд, казки здаються простими, але, прочитавши кілька історій про лісових друзів, розуміємо, що письменнику досить майстерно вдається доторкнутися до самої душі читача. Феноменом казок С. Козлова є не розкриття подій, які відбуваються в казці, а те, як герої сприймають ці події. Тобто, автор розкриває їх внутрішній світ і витончені почуття. Саме розкриття витончених почуттів сприйняття зовнішнього світу вражають у казках С. Козлова і ставлять їх на інший щабель казкового світу.

Казки С. Козлова сіють добро, вони мають на меті показати різницю між добром і злом, дружбою і зрадою, справедливістю й несправедливістю, радістю і смутком тощо.

Феномен казок С. Козлова полягає в тому, що письменник акцентує увагу читачів на внутрішніх переживаннях головних героїв, красі їх внутрішнього світу. Саме краса внутрішнього світу, яка побудована на добрі, любові, взаємоповазі, відтворюється у взаємовідносинах персонажів у різних життєвих ситуаціях. Герої казок С. Козлова сповнені оптимізму, радості, любові до життя, вони вміють фантазувати, мріяти і бачити прекрасне, навіть у звичайних речах. У казках письменника краса внутрішнього світу проявляється через мрії («Їжачок і море», «Їжакова скрипка»), фантазії («Як спіймати хмаринку», «Таке дерево», «У солодкому морквяному лісі», «Осінь казка», «У рідному лісі», «Не дивися на мене так, їжачок», «Трям! Добридень!»), сновидіння («Як Ослику приснився страшний сон», «Як Їжачок із Ведмедиком приснилися Зайцю»), уяву («Місячна доріжка», «Сонячний Заєць і Ведмедик»), занурення в себе («Їжачок у тумані», «Їжакова гора», «Птах»).

Так, у казці «Їжачок і море» розповідається про те, що їжачок мав будиночок з пічкою, лампочку в будиночку із гриба «лисичка» і повний льох запасів. Але, незважаючи на достаток, їжачок мріяв потрапити до моря:

«Неспокойно мне, – говорил он Васильку. – Вот здесь мутит, – показывал на грудь. – К морю хочется» [3, 7].

Герої казок С. Козлова наділені оптимізмом і мрійливістю, а мрії рано чи пізно здійснюються, а тому: «И вот как-то ранним утром, когда в небе еще плавали молочные звезды. Ёжик вышел из своего домика и пошел к морю. В лапе у него была палка, а за плечом – котомка с едой» [3, 7].

У своїх казках С. Козлов наголошує на тому, що життя відбувається у внутрішньому світі персонажа (через мрії, сни, фантазії, внутрішні переживання). У згаданому уривку казки «Їжачок і море», герой каже: «– Вот здесь мутит, – показывал на грудь. – К морю хочется». Герой казки пояснює так свої внутрішні переживання.

Допомагають розкрити внутрішній світ Їжачка вдало використані стилістичні засоби, що є фоном до внутрішніх переживань і сприйняття навколишнього світу. У згаданому уривку ми зустрічаємо епітет «*молочные звезды*». Варто підкреслити, що епітетами, метафорами, уособленнями, алегоріями пронизані всі казки С. Козлова. Наприклад, «река шуршала камышами», «солнечные зайцы водили в траве хоровод», «Ежик смотрел во все глаза», «облака были серые, лохматые», «последние листья, как маленькие кораблики, медленно плыли по реке», «в небо взлетела огромная красная луна», «деревья машут ветвями», «лес стал таким прозрачным», «порыжевшая трава», «звезды низко кружились в небе», «самовар прохудился», «лес вымок до последней осинки», «лунная дорожка золотой рыбой лежала поперек реки», «потерялся в необъятной красоте осеннего леса», «лес стоит теплый и живой», «Ежик смотрел на Медвежонка тихими глазами», «ватное толстое небо», «счастливая мысль», «рассвет приходит синий-синий, в белых клочьях тумана», «веселый весенний лес», «нежный ветерок», «небо над лесом засияло, словно вылепленное из золота», «золотые листья осени» тощо. Ми вважаємо, що письменник навмисно вдається до таких прийомів з метою підкреслити один із його головних задумів – показати красу у, здавалося б, звичайних речах.

Застосування літературних прийомів до викладення змісту казки, таких як епітети, метафори, алегорії, робить розкриття внутрішніх почуттів героїв ще більш м'якими і вразливими.

Життєстверджувальний мотив ми зустрічаємо в казці «Їжакова скрипка», у якій йдеться про те, як Їжачок мріяв навчитися грати на скрипці і, знову ж таки, йому це вдалося:

«Ежик прижал скрипку и заводил смычком. – Очень вкусно! – сказал муравей. – Я каждый вечер буду приходит слушать ваш «Полдень» [3, 11].

У згаданій казці письменник вдається до метафори і уособлення, щоб підкреслити, знову ж таки, красу звичайних речей і таким чином надати життєстверджувальних мотивів своїм творам:

«Вместо струн на скрипке были натянуты травинки, и, засыпая, Ежик думал, как завтра он натянет свежие струны и добьется все-таки того, чтобы скрипка шумела сосной, дышала ветром и топотала падающими шишками...» [3, 11].

Автор вміло поєднує педагогічні та психологічні прийоми, розкриваючи філософію мислення через вуста самих простих тваринок – героїв казок.

Проаналізуємо казку «Їжакова гора», яка влучно описує внутрішні переживання головного героя. С. Козлов описує сприйняття навколишнього світу головним героєм через стан занурення у свій внутрішній світ. Через такий особливий стан свідомості письменник показує, як змінюється сприймання звичного навколишнього середовища.

Так, наведемо декілька уривків з цієї казки:

«Давно уже Ежик не видел такого большого неба. Давно уже не было такого, чтобы он вот так останавливался и замирал. И если кто у него спрашивал, зачем он останавливается, отчего замирает. Ежик все равно бы ни за что не смог ответить...»;

«...А Ежику вдруг показалось, что он впервые увидел этот лес, этот холм, эту поляну. Что никогда-никогда до этого ничего подобного он не видал...»;

«...И деревья были такие необыкновенные – легкие, сквозящие, будто сиреневые, и полны такой внутренней тишиной и покоем, что Ежик не узнавал знакомые с детства места...»;

«...И птицы, те немногие птицы, что остались в лесу, казались теперь Ежику необыкновенными...» [3, 57–61].

Використані автором літературні прийоми є фоном і разом із тим підсилюють внутрішній стан героїв, його значення в досягненні поставленої мети, мрії, фантазії.

Запропонований уривок яскраво демонструє не лише красу домівки Їжачка, але і красу його внутрішнього світу, любові до рідного краю. Письменник застосовує епітет – «большое небо». На нашу думку, він вдається до цього прийому, щоб показати багатий внутрішній світ головного героя. Крім того, автор вдається до *порівняння* і *метафори*: «И деревья были такие необыкновенные – легкие, сквозящие, будто сиреневые, и полны такой внутренней тишиной и покоем».

У казці «Птах», на нашу думку, криється глибокий філософський зміст. Йдеться про Зайця, котрий «плів мотузку, і до осені вона в нього стала завдовжки до неба» [6]. До мотузки він прилаштував гачок і закинув на найбільшу зірку. Заєць взяв Білку, яка склала йому компанію по дорозі «на зірку». Білка була спритнішою, тому залізла на зірку першою і давно чекала на Зайця. Заєць дуже стомився і тому «розгойдувався посередині, між небом і землею, і в нього не було більше сил ані лізти вгору, ані спуститися на землю» [6]. На допомогу прийшли Ведмедик із Їжачком, які прямісінько під Зайцем розгорнули простирadlo, щоб його піймати:

«Заяц разжал лапы и полетел, полетел, полетел, только черный ночной ветер засвистал между ушами.

«Где ж простыня? Где же земля?» – думал Заяц и не знал, что он, как большая птица с широкими крыльями, летит над землей и уже не может упасть» [3, 65]. Письменник, по-перше, завуальовано показує політ душі головного героя, по-друге, наголошує, що людина – сильна духом істота, тому не повинна здаватися ні за яких обставин. Крім філософського змісту казки, ми спостерігаємо гуманістичний потенціал – взаємовідносини головних героїв, які базуються на почутті дружби, взаємодопомоги, підтримки у складній ситуації. Такими добрими

почуттями насичені всі казки С. Козлова. Багатий внутрішній світ його героїв проявляється в їх ставленні один до одного для вирішення проблем у різних життєвих ситуаціях.

Зі стилістичної точки зору, запропонована казка насичена метафорами. Так, *«Ночью высыпали звезды»;*

«Заяц забросил крючок на самую большую звезду, и веревка тонкой паутинкой протянулась от земли до неба»;

«Заяц разжал лапы и полетел, полетел, полетел, только черный ночной ветер засвистал между ушами» [3, 65]. Казки С. Козлова допомагають читачеві побачити красу в повсякденних речах.

Казка «Трям! Добридень» пронизана гуманістичним потенціалом від початку до кінця. У казці йдеться про те, як завзятий Ведмедик-фантазер вигадав незвичайну, чарівну країну «Тілімілїтрямдію», у якій не було вовків [3, 95–142]. Казка сповнена добра, фантазій, мрій, дружби, взаємодопомоги, підтримки, самопожертви, тобто, почуттів, які допомагають читачам замислитися про сенс життя, з теплом згадати про рідних і близьких людей, позбавитися смутку, агресії, апатії, заздрощів.

Ще одним фактором, який підсилює внутрішні переживання героїв, є їх ставлення до оточуючого світу. Казки С. Козлова навчають читачів берегти природу, помічати прекрасне в найдрібніших деталях, відчувати багатий внутрішній світ, піклуватися про ближніх, не боятися мріяти і фантазувати, мандрувати, приймати мудрі рішення, відчувати себе частиною величезного всесвіту, цінувати дружбу й підтримку, розмежовувати добро і зло тощо. Крім того, казки письменника покликані навчити читача стати сміливим, мужнім, рішучим, долати всілякі перешкоди і негаразди. Найголовніший мотив казок С. Козлова – навчити читачів пам'ятати про добро, адже ним вимірюється сутність людини, якого він досягає, відтворюючи внутрішній світ та почуття.

Висновки. Таким чином, феномен казок С. Козлова полягає в тому, що вони демонструють глибокі внутрішні переживання головних героїв, взаємовідносини між героями, які ґрунтуються на почуттях, мріях і фантазіях. Казки С. Козлова торкаються досить глибоких філософських, життєстверднвальних, гуманістичних тем. Герої казок С. Козлова сповнені оптимізму, радості, любові до життя, вони вміють фантазувати, мріяти і бачити прекрасне, навіть у звичайних речах. Зі стилістичної точки зору, казки С. Козлова насичені епітетами, метафорами, уособленнями, алегоріями. Письменник вдається до таких прийомів з метою передати красу звичайних речей.

Перспективи подальших наукових розвідок. Незважаючи на те, що творчість С. Козлова не стала предметом широкої зацікавленості науковців, ми вважаємо, що порушена нами проблема є актуальною й потребує подальшого опрацювання для того, щоб вона отримала ґрунтовне завершення.

ЛІТЕРАТУРА

1. Зубенко, О. (2013). Своєрідність російської філософської казки кінця ХХ ст. (на матеріалі творів Н. Абрамцевої та С. Козлова). *Збірник наукових праць Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка*, 13, 57–63 (Zubenko, O. (2013). Peculiarity of the Russian philosophical tale of the late 20th century (based on the works of N. Abramtseva and S. Kozlov). *Poltava V. G. Korolenko National Pedagogical University Bulletin*, 13, 57–63).
2. Козлов, Сергей Григорьевич (писатель). Режим доступу: [https://ru.wikipedia.org/wiki/Козлов,_Сергей_Григорьевич_\(писатель\)](https://ru.wikipedia.org/wiki/Козлов,_Сергей_Григорьевич_(писатель)). Retrieved from: [https://ru.wikipedia.org/wiki/Козлов,_Сергей_Григорьевич_\(писатель\)](https://ru.wikipedia.org/wiki/Козлов,_Сергей_Григорьевич_(писатель)).
3. Козлов, С. Г. (2014). *Ежик в тумане: Сказки*. Москва. (Kozlov, S. H. (2014). *Hedgehog in the Fog: Fairytales*. Moscow).
4. Лещенко, М. П. (2003). *Щастя дитини – єдине дійсне щастя на землі: До проблеми педагогічної майстерності*. Київ: АСМІ (Leshchenko, M. P. (2003). *Happiness of child: to problem of pedagogical masterpiece*. Kyiv).
5. Рубан, Л. (2016). Мистецтво творення терапевтичних казок. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*, 5 (59), 335–343 (Ruban, L. (2016). The art of telling therapeutic fairy tales. *Pedagogical sciences: theory, history, innovative technologies*, 5 (59), 335–343).
6. Сергей Козлов. *Їжачок у тумані (казки)*. Режим доступу: http://ae-lib.org.ua/texts/kozlov__ezhyk_v_tumane__ua.htm#11 (Serhei Kozlov. *Hedgehog in the Fog: Fairytales*. Retrieved from: http://ae-lib.org.ua/texts/kozlov__ezhyk_v_tumane__ua.htm#11).
7. Сергей Козлов. *Їжачок у тумані (казки)*. Режим доступу: http://ae-lib.org.ua/texts/kozlov__ezhyk_v_tumane_by_savchenko__ua.htm (Serhei Kozlov. *Hedgehog in the Fog: Fairytales*. Retrieved from: http://ae-lib.org.ua/texts/kozlov__ezhyk_v_tumane_by_savchenko__ua.htm).
8. Сергей Козлов. *Сайт памяти писателя*. Режим доступу: <http://www.kozlov-sergey.ru/index/0-2> (Serhei Kozlov. *Writer's memory site*. Retrieved from: <http://www.kozlov-sergey.ru/index/0-2>).
9. Тихомирова, А. В. (2011). *Жанровые особенности философской сказки в русской литературе XX – начала XXI века* (автореф. дис. ... канд. филол. наук: 10.01.02). Ярославль (Tikhomirova, A. V. (2011). *Genre features of philosophical tales in Russian literature of the second half of XX – beginning of XXI century* (PhD thesis abstract). Yaroslavl).
10. Фокина, С. (2014). Интертекстуальный потенциал сказки С. Козлова «Ёжик в тумане». *Мова і культура*, 17, 246–251 (Fokina, S. (2014). Intertextual potential of the tale by S. Kozlov "Hedgehog in the frog". *Language and culture*, 17, 246–251).

РЕЗЮМЕ

Рубан Лариса. Феномен цикла детских сказок Сергея Козлова.

В статье рассмотрен основной феномен цикла детских сказок Сергея Козлова, в основе которого раскрытие внутреннего мира главных героев и их гуманистического потенциала. Для достижения поставленной цели применялись преимущественно теоретические методы исследования. Отмечено, что С. Козлов мастерски передает глубокие внутренние переживания героев своих сказок, раскрывает их взаимоотношения, основанные на чувствах дружбы, уважения, взаимопомощи, заботы и т.д. Герои сказок С. Козлова полны оптимизма, радости, любви к жизни, они умеют фантазировать, мечтать и видеть прекрасное, даже в обычных вещах. Подчеркнуто,

что художественное мастерство автора достигается путем использования эпитетов, метафор, олицетворений, аллегорий, которыми пронизаны все сказки.

Ключевые слова: сказка, гуманистический потенциал, дружба, уважение, взаимопомощь, эпитет, метафора, олицетворение, аллегория, внутренние переживания.

SUMMARY

Ruban Larysa. The phenomenon of the fairy tales written by Serhei Kozlov.

Among the variety of fairy tales, parables, legends of foreign and domestic writers and storytellers, the favorite fairy tales, both for kids and adults, are the fairy tales written by Serhei Kozlov. The series of his fairy tales "About Hedgehog and Bear" are the most popular. It seems that in these fairy tales we meet with the usual heroes, but the author touches the depth of life perception, reveals in them philosophical attitude to life situations. Describing the adventures of his characters, S. Kozlov skillfully conveys their deep inner feelings, relationships between the heroes, which are based on the feelings of friendship, respect, mutual help, care, etc. Despite the interest of readers to S. Kozlov's fairy tales, which are often called philosophical and humanistic, his work did not become a subject of wide interest of the scientists.

The purpose of the paper is to scientifically prove the phenomenon of S. Kozlov's series of fairy tales, based on the methods of revealing the inner world of heroes. Fairy tales written by S. Kozlov attract readers' attention by the fact that the main characters of his fairy tales touch upon quite philosophical, life-affirming, humanistic themes. The writer does not teach his readers how to live; he shows them how to live through the beauty of the relationships of the main characters. In addition, through solving problems in habitual life situations, the author shows the subjective inner feelings of his characters. S. Kozlov's fairy tales spread goodness; they show the difference between good and evil, friendship and betrayal, justice and injustice, joy and sadness. It should be emphasized that epithets, metaphors, personifications, allegories permeate all fairy tales written by S. Kozlov. The writer intentionally resorts to such techniques to emphasize one of his main intentions – to show the beauty of the heroes' inner world in seemingly habitual situations. Thus, the fairy tales of S. Kozlov concerns quite deep philosophical, life-affirming, humanistic themes. The heroes of S. Kozlov's fairy tales are full of optimism, joy, love of life, they are able to fantasize, dream and see the beautiful in ordinary things.

Key words: fairy tale, humanistic potential, friendship, respect, mutual help, epithet, metaphor, personification, allegory, inner feelings.